

UNIVERZITA KOMENSKÉHO
V BRATISLAVE

Stanovisko UK k návrhu novely zákona o vysokých školách

3. marec 2021

UNIVERZITA
KOMENSKÉHO
V BRATISLAVE

Prehľad stanovísk UK a reprezentácií

Dokument

Moderné a úspešné Slovensko (Národný integrovaný reformný plán)

- **3. 9. 2020 – Vyhlásenie troch najvyšších predstaviteľ'ov UK (predsedníčky AS UK, predsedu Správnej rady UK a rektora UK)**
- „Akademickú samosprávu vnímame ako základný pilier demokracie vo vysokom školstve, ako garanta akademických práv a slobôd, ktoré pozitívne ovplyvňujú hodnotové nastavenie celej spoločnosti. Autonómne fungovanie akademickej samosprávy je imanentným odkazom stredovekých univerzít, ku ktorému sa hrdo hlásime. Vzhľadom na pozitívne skúsenosti zo zlomových okamihov našej histórie sme presvedčení, že samosprávne princípy riadenia a fungovania vysokých škôl treba do budúcnosti chrániť a posilňovať.“

UNIVERZITA
KOMENSKÉHO
V BRATISLAVE

Prehľad stanovísk UK a reprezentácií

- **Dokument**
- **Moderné a úspešné Slovensko (Národný integrovaný reformný plán)**
- **6. 10. 2020** – Slovenská rektorská konferencia
- „V žiadnom prípade sa SRK nemôže stotožniť s navrhovaným oklieštením akademickej samosprávy. V navrhovanej verzii ho vníma ako faktický koniec autonómnosti vysokého školstva v SR. Vyjadruje kategorický nesúhlas s navrhovaným modelom, v ktorom sa voľba akademických funkcionárov presúva z rúk akademických senátov na novokreované správne rady. Akademické slobody stelesnené v systéme akademickej samosprávy SRK považuje za zásadný výdobytok „Novembra 1989“ a za nadviazanie na akademické privilégia stredovekých univerzít, k odkazu ktorých sa slovenské univerzity a vysoké školy hrdo hlásia.“

UNIVERZITA
KOMENSKÉHO
V BRATISLAVE

Prehľad stanovísk UK a reprezentácií

- **Dokument**
- **Moderné a úspešné Slovensko (Národný integrovaný reformný plán)**
- **8. 10. 2020 – Rada vysokých škôl**
- „Rada vysokých škôl však primárne zásadne nesúhlasí s celoplošným konštatovaním nedostatočnej kvality vysokých škôl a ich absolventov a rovnako ako Slovenská rektorská konferencia, sa nestotožňuje s navrhovaným oklieštením akademickej samosprávy vysokých škôl.“

UNIVERZITA
KOMENSKÉHO
V BRATISLAVE

Prehľad stanovísk UK a reprezentácií

- **16. 10. 2020 – Výzva Predsedníctva RVŠ akademickým senátom**
- „Predsedníctvo RVŠ preto vyzýva cestou členov RVŠ akademické senáty fakúlt a vysokých škôl, aby zaujali stanovisko k tomuto dokumentu, prípadne aj v spolupráci s vedením vysokej školy. Vaše stanovisko uvítame do 29. októbra 2020 do 12.00 hod. na emailovej adrese lucia.sebechlebska@uniba.sk. Zároveň odporúčame akademickým senátom, aby svoje stanovisko primerane zverejnili.“

UNIVERZITA
KOMENSKÉHO
V BRATISLAVE

Prehľad stanovísk UK a reprezentácií

Dokument

Moderné a úspešné Slovensko (Národný integrovaný reformný plán)

- **21. 11. 2020 – Vyhlásenie AS UK a Vedenia UK k aktivitám smerujúcim k obmedzovaniu akademickej samosprávy v Slovenskej republike v dokumente *Moderné a úspešné Slovensko. Národný integrovaný reformný plán.***
- „AS UK a Vedenie UK vyzývajú kompetentné orgány na zásadnú spoločenskú a odbornú diskusiu o podobe zachovania akademických práv a slobôd, ako aj o účinných prostriedkoch zvýšenia úrovne univerzitného vzdelávania a vedeckého výskumu na Slovensku a ich zapracovania do zámerov vytýčených v spomínanom dokumente.“

UNIVERZITA
KOMENSKÉHO
V BRATISLAVE

Prehľad stanovísk UK a reprezentácií

- **25. 11. 2020** – Spoločné stanovisko akademických senátov slovenských univerzít a vysokých škôl k Národnému integrovanému reformnému plánu s názvom Moderné a úspešné Slovensko.
- „Akékoľvek reformy nie je možné uskutočniť bez diskusie s hlavnými aktérmi, ktorých sa uvedené problémy týkajú, a preto vyzývame na začatie širokej odbornej diskusie, na konci ktorej bude výsledok prijateľný pre všetky zainteresované subjekty.“

UNIVERZITA
KOMENSKÉHO
V BRATISLAVE

Prehľad stanovísk k návrhu novely

Prvé neoficiálne znenia (verzie) návrhu novely:

- **28. 1. 2021** – Vyhlásenie Univerzity Komenského v Bratislave k návrhu novely vysokoškolského zákona a k budúcnosti akademickej samosprávy na Slovensku

Vyhlásenie UK

- I. Univerzita Komenského v Bratislave považuje autonómiu vysokých škôl a ich samosprávne riadenie, garantujúce ich nezávislosť na politickej moci, za piliere demokratickej plurality názorov. Princípy autonómie a samosprávy garantujú slobodu myslenia, slobodu vedeckého bádania a zaručujú skutočne slobodný výskum a výchovu a vzdelávanie budúcich generácií v duchu ideí humanizmu, kritického myslenia a dôstojnosti človeka – navyše „nadštandardné“ práva a prerogatíva akademického prostredia slúžia na prospech celej spoločnosti.
- II. Univerzita Komenského v Bratislave kategoricky nesúhlasí so snahami politickej moci obmedziť autonómnosť a samosprávnosť vysokoškolského prostredia v Slovenskej republike. Novelu vysokoškolského zákona, ktorú aktuálne pripravuje Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky, dôrazne odmietame a považujeme ju za snahu o politické ovládnutie vysokého školstva na Slovensku. Vyzývame predkladateľa novely, aby obnovil dialóg s tými, ktorých sa táto právna úprava bezprostredne týka, a aby ju v spolupráci s nimi prepracoval skôr, než ju predloží do legislatívneho procesu.

UNIVERZITA
KOMENSKÉHO
V BRATISLAVE

Vyhlásenie UK

- III. Univerzita Komenského v Bratislave si vždy ctíla dôstojný a rovnocenný dialóg s akýmkoľvek partnerom. Vyzývame týmto Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky na otvorenú diskusiu o zmenách vo vysokom školstve a sme pripravení na tejto celospoločenskej diskusii aktívne participovať a ponúkať konštruktívne riešenia. V tomto duchu pripravíme a predložíme širokej odbornej verejnosti vlastný návrh zmien potrebných na to, aby vysoké školy disponovali modernými a efektívnymi nástrojmi riadenia pri súčasnom zachovaní princípov autonómnosti a samosprávnosti svojho vnútorného prostredia, ktoré sú predpokladom zefektívnenia a skvalitnenia všetkých činností univerzity.
- IV. Univerzita Komenského v Bratislave vyzýva všetky vysoké školy a univerzity v Slovenskej republike, ako aj ich jednotlivých predstaviteľov, reprezentácie vysokých škôl, akademických či iných zamestnancov a študentov, aby toto vyhlásenie podporili a pripojili sa k nemu v záujme dosiahnutia efektívneho dialógu s vládou Slovenskej republiky.

UNIVERZITA
KOMENSKÉHO
V BRATISLAVE

Prehľad stanovísk k návrhu novely - reprezentácie

Znenie návrhu novely, poskytnuté SRK:

- **22. február 2021** – Klub dekanov fakúlt vysokých škôl SR
- **23. február 2021** – Slovenská rektorská konferencia
- „SRK principiálne nesúhlasí s návrhom novely zákona o vysokých školách v predloženej podobe.“
- **23. február 2021** – Rada vysokých škôl Slovenskej republiky
- „Rada vysokých škôl Slovenskej republiky (ďalej Rada) zásadne nesúhlasí s návrhom novely zákona o vysokých školách, odmieta ho a žiada Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky (ďalej Ministerstvo) ho stiahnuť“

UNIVERZITA
KOMENSKÉHO
V BRATISLAVE

Reakcie ministerstva

➤ 24. 2. 2021 – teraz.sk (TASR):

"Na rokovaniach zazneli viaceré všeobecné, ale aj niektoré konkrétne návrhy, ktorými sa bude ministerstvo školstva zaoberať a budú predmetom diskusie a vyhodnocovania," uviedol odbor komunikácie. Rezort školstva verí, že reprezentácie vysokých škôl pristúpia k diskusii zodpovedne, vecne a odborne, tak aby bol naplnený spoločný cieľ zvyšovania kvality vysokých škôl a vysokoškolského prostredia.

➤ 26. 2. 2021 – Rádiožurnál:

Renáta Vitková z komunikačného odboru MŠ:

„Od začiatku sú k spolupráci prizývaní aj zástupcovia vysokých škôl, odborníci z externého prostredia a zahraniční konzultanti. Tento predbežný návrh zavádza opatrenia na vysokých školách, ktoré doteraz v systéme chýbali.“

Reakcie ministerstva

- **2.3.2021 – minister [Branislav Gröhling](#):**
- „Veľmi oceňujem že sa zástupcovia reprezentácií zúčastnili konštruktívnej diskusie, prispeli svojimi návrhmi a chcú sa podieľať na zmenách vo vysokom školstve. Následne nominujú delegátov do expertnej skupiny, ktorá sa do konca týždňa opätovne stretne k predbežnému návrhu zákona. Spoločne nájdú čo najlepšie riešenia, ktorých cieľom je, aby študent dostal čo najlepšie vzdelanie.“
- **2.3.2021 – minister [Branislav Gröhling](#):** v relácii TA3 večer svoj názor vyjadril v podobe tvrdení: „do konca týždňa treba poslať pripomienky“, „finálny návrh nemáme, uvidíme, aké budú pripomienky a kam sa posunieme“, „tieto pripomienky budeme zapracovávať do konca týždňa“

UNIVERZITA
KOMENSKÉHO
V BRATISLAVE

Konzistentnosť postojov UK

- Na rozdiel od vyjadrení ministra: UK zachováva konzistentnosť postojov
- Na neprípustnosť okliešťovania autonómie vysokých škôl a ich akademickej samosprávy upozorňovali predstavitelia UK, reprezentácie vysokých škôl a predstavitelia jednotlivých univerzít už v reakcii na NIRP v septembri a októbri 2020.
- Rovnako už vtedy sa ozývali z akademického prostredia výzvy, aby pri hľadaní ciest k riešeniu problémov a prostriedkov na zvýšenie úrovne univerzitného vzdelávania a vedeckého výskumu na Slovensku, ministerstvo vstúpilo do dialógu s reprezentáciami VŠ (čo napokon ukladá aj zákon) a jednotlivými univerzitami.

UNIVERZITA
KOMENSKÉHO
V BRATISLAVE

Nárast nedôvery akademickej obce

- Vzhľadom na to, že ministerstvo dlhodobo ignoruje tieto vyjadrenia reprezentácií aj jednotlivých VŠ, v slovenskej akademickej obci narastá pochybnosť o úprimnosti a kompetentnosti vedenia ministerstva v snahe zvýšiť úroveň a kvalitu vysokých škôl a vedeckého výskumu na Slovensku, ktoré deklaruje.

UNIVERZITA
KOMENSKÉHO
V BRATISLAVE

Celé Slovensko

- Jednota postojov naprieč celým spektrom univerzít na Slovensku poukazuje na to, že prezentovanú kritiku ministerskej koncepcie nie je možné ignorovať.
- Slovami pána rektora Števčeka: **26.2.2021**
- "Pánovi ministromi Gröhlingovi sa podarilo novelou vysokoškolského zákona tak zjednotiť akademickú obec, ako za 30 rokov zjednotená nebola".

UNIVERZITA
KOMENSKÉHO
V BRATISLAVE

Ponuka spolupráce a jej predpoklady

- Univerzita Komenského naďalej trvá na svojej ponuke konštruktívneho dialógu pri hľadaní efektívnych krokov na zvýšenie úrovne univerzitného vzdelávania a vedeckého výskumu na Slovensku.
- Za kľúčový predpoklad úspešného dosahovania vytýčených cieľov naďalej považujeme zachovanie autonómie a samosprávy vysokých škôl.
- Fungovanie vysokých škôl nemôže byť závislé od aktuálnej politickej moci.
- Rektor Števcík:
- **„Nebudeme sa každé voľby triasť, kto sa stane ministrom školstva“**

UNIVERZITA
KOMENSKÉHO
V BRATISLAVE

Najprv koncepcia

- Až po dosiahnutí zhody na koncepčných otázkach považujeme za zmysluplné preberať vhodnosť jednotlivých ustanovení zákona.

UNIVERZITA
KOMENSKÉHO
V BRATISLAVE

Budeme protestovať

V prípade avizovanej snahy ministerstva presadiť novelu v duchu zverejnenej verzie silou a bez diskusie budeme podľa aktuálnej situácie pristupovať k adekvátnym formám protestu (až po tie najostrejšie).

UNIVERZITA KOMENSKÉHO
V BRATISLAVE

Ďakujem za pozornosť!

UNIVERZITA KOMENSKÉHO V BRATISLAVE

Šafárikovo námestie 6

P. O. BOX 440, 814 99 Bratislava 1

www.uniba.sk

www.facebook.com/Comenius.University